

Afrapportering

af Københavns Kommunes arbejde med
Restaurations- og nattelivsplanen og
Handleplan for nedbringelse af gener
fra nattelivet i 2020

April 2021

Introduktion til afrapporteringen

I 2020 har Kultur- og Fritidsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen i fællesskab arbejdet videre med restaurations- og nattelivet i Københavns Kommune.

Udgangspunktet for forvaltningernes arbejde er Restaurations- og Nattelivsplanen, som blev vedtaget d. 24. august 2017, samt Handleplanen for at nedbringe gener fra nattelivet 2018-2021, som blev udmøntet med kommunens budget for 2018.

Med denne afrapportering samler forvaltningerne op på arbejdet med nattelivet i 2020.

RESTAUR

Indhold

Introduktion til afrapporteringen	2
1. Dialog og samarbejde	4
1.1. Samarbejde mellem myndigheder	4
1.2. Dialog med nattelivets aktører	4
1.3. Advisory Board for Natteliv	5
2. Partnerskaber om by- og natteliv	5
2.1. Opdatering på forlængelse og opnormering af natteværter	5
2.2. Erfaringer fra natteværterne i nedlukningsperioderne	6
2.3. Erfaringer fra corona-guiderne i nedlukningsperioderne	7
2.4. Samarbejde med erhvervsliv om forsøg i nattelivet	7
2.5. MONICA - Det europæiske lydprojekt	8
3. Styrket bevillingspraksis	9
3.1. Statistisk publikation til Bevillingsnævnet	9
3.2. Bevillingsnævnet på digital dagsorden (First Agenda)	10
3.3. Optimering af sagsgange	10
3.4. Nedsat sagsbehandlingstid i Bevillingsnævnet	11
4. Støjvagtens indsats i 2020	12
4.1. Udendørsserveringer	16
4.2. Reducering af støjgener samt øget tryghed ved udendørsarealer	17
4.3. Forskrift for udendørs musikarrangementer	17
5. En ren by	17
5.1. Renovering af toiletter	17
5.2. Løbende vedligehold og reparationer af toiletter	18
5.3. Renhold og spuling	18
5.4. Forsøg med mobile toiletter	18
5.5. Hyppigere tømning og udskiftning af affaldskurve	19
5.6. Nye tiltag mod affald i nattelivet	19
6. Ansvarlig udskænkning og forbedret alkoholkultur	20

1. Dialog og samarbejde

1.1. Samarbejde mellem myndigheder

Med vedtagelsen af Restaurations- og Nattelivsplan 2017 blev samarbejdet mellem Kultur- og Fritidsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen forankret i Styregruppe for Natteliv. I 2020 har styregruppen afholdt i alt 3 møder, hvor styregruppen bl.a. har drøftet og koordineret tiltag vedrørende:

- Restaurations- og nattelivet under og efter corona-nedlukningen
- Forsøg med nedbringelse af gener i nattelivet
- Initiativer på nattelivsområdet til Budget 2021
- Indhold og proces for revision af restauration og nattelivsplanen i 2021

I 2020 er der herudover afholdt 3 koordinationsmøder mellem Bevillingsnævnets sekretariat, Center for Miljøbeskyttelse og bevillingspolitiet. Dialogen på møderne har primært omhandlet komplicerede bevillingssager samt drøftelser af arbejdsgange og arbejdsfordeling mellem myndigheder. Dertil har dialogen på koordinationsmøderne angået mulighederne for nye fælles digitale løsninger, herunder revision og udbedring af den eksisterende blanket til bevillingsansøgninger.

1.2. Dialog med nattelivets aktører

I 2020 er der afholdt ét møde i Samarbejdsforum for Natteliv d. 3. marts. Dialogmøderne i Samarbejdsforum for Nattelivet har til formål at skabe størst mulig balance og grundlag for sameksistens for nattelivet og beboerne i København.

På mødet i marts drøftede nattelivets aktører temaer som festkultur, støj, tryghed og sundhed. Mødet resulterede i et skriftlig output bestående af en række anbefalinger, som forvaltningerne har anvendt som indledende pejlemærker for den kommende revision af restaurations- og nattelivsplanen i 2021.

I forlængelse af mødet i Samarbejdsforum for Natteliv d. 3. marts har Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen udarbejdet en fællesindstilling til nedsættelse af Advisory Board for Natteliv. Indstillingen blev godkendt af Teknik- og Miljøudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget i efteråret 2020. Den videre dialog med nattelivets aktører i 2020 har således foregået gennem Advisory Board for Natteliv, jf. afsnit 1.3.

1.3. Advisory Board for Natteliv

I september 2020 godkendte Teknik- og Miljøudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget forvaltningernes fællesindstilling om nedsættelse af Advisory Board for Natteliv. Det har været advisory boardets formål og opgave at levere visionære strategiske pejlemærker og konkrete anbefalinger til revisionen af restaurations- og nattelivsplanen i 2021.

Det er forvaltningernes opfattelse, at man ved inddragelse af en bred vifte af nattelivets aktører i højere grad kan imødekomme kompleksiteten og de forskelligrettede interesser, som nattelivsområdet repræsenterer.

Advisory Board for Natteliv blev sammensat af følgende repræsentanter:

- Kultur- og fritidsborgmester Franciska Rosenkilde (mødeleder)
- Teknik- og miljøborgmester Ninna Hedeager Olsen
- Københavns Kommunes Stadsarkitekt
- En repræsentant for Indre By Lokaludvalg
- En repræsentant for Københavns BeboerNetværk
- En repræsentant for Københavns Politi
- En repræsentant for HORESTA og Danmarks Restauranter og Caféeer
- En repræsentant for Club Mafia
- En repræsentant for Københavns Frie Promotere

Der har været afholdt to møder i Advisory Board for Natteliv, som fandt sted i henholdsvis november 2020 og januar 2021. Mellem de to møder i advisory boardet blev medlemmerne bedt om at samle en bredere kreds af aktører, fra deres netværk og nattelivet generelt, i tre idéudviklingsworkshops, som ligeledes har bidraget til advisory boardets samlede anbefalinger.

Beretningen om Advisory Board for Nattelivs arbejde samt dets anbefalinger til det videre arbejde med Restaurations- og Nattelivsplan 2021 er samlet i 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv'. Kommunikéet vil indgå som bilag i den politiske behandling af Restaurations- og Nattelivsplan 2021.

2. Partnerskaber om by- og natteliv

2.1. Opdatering på forlængelse og opnormering af natteværter

Ved forhandlingerne om Budget 2020 blev der afsat 1,3 mio. kr. til Natteværterne i 2020. Midlerne dækkede omkostninger forbundet med at have 2 værter på gaden fredag og lørdag i tidsrummet 22-06 i 52 uger inklusive omkostninger til den styrkede koordinering med nattelivets aktører. Derudover gjorde brancheforeningen DRC, med en donation på 200 t.kr., det muligt at udvide ordningen med yderligere værter i særligt tiltrængte perioder.

Responser på Natteværternes tilstedeværelse i bybilledet er fortsat positiv fra både aktører og gæster i byen. Også i de perioder, hvor byens beværtninger har været lukket ned grundet corona-restriktioner, har natteværterne modtaget respons om en oplevet øget tryghed fra borgere i byen. Grundet nedlukningen er det ikke muligt at konkludere på, om tilstedeværelsen af værter og deres dialogiske tilgang over en længere periode har påvirket adfærden blandt nattelivets gæster generelt.

I Budget 2021 er natteværtsordningen forlænget for en fireårig periode. Herudover er antallet af natteværter øget til 4 værter fredag og lørdag i tidsrummet 22-06 i 52 uger. For at medvirke til at sikre en god genåbning af Københavns natteliv er natteværtsordningen opnormeret med yderligere 8 natteværter i perioden maj – august 2021 med midler fra overførselssagen. Den øgede indsats skal styrke den eksisterende tilstedeværelse i Indre By, hvor trykket på genåbningen forventes at blive størst. I sommeren 2021 deltager Natteværterne desuden i planlægning og gennemførelse af to byrumsforsøg i regi af Teknik- og Miljøforvaltningen, der har til formål at reducere støj og affaldsgener i Indre By.

2.2. Erfaringer fra natteværterne i nedlukningsperioderne

Grundet corona-nedlukning i størstedelen af 2020 har det ikke været et hensigtsmæssig brug af ressourcer at have natteværterne på gaden fra 22-06 i weekenderne. Natteværterne har i anden halvdel af 2020 derfor haft en arbejdstid fra cirka 14-01 fredag og lørdag (de præcise mødetider har været skiftende i perioden grundet ændringer i restriktioner). Sammen med Kultur- og Fritidsforvaltningens corona-guider, se afsnit 2.3, spiller natteværterne en operationel rolle i corona-håndhævelsen og den gradvise genåbning af København. Dette sker gennem:

- Øget tilstedeværelse i udsatte områder og ved signalering af en tydelig tilstedeværelse af en officiel myndighed.
- Proaktiv og opsøgende dialog over for gæster med en adfærd, der ikke overholder de officielle retningslinjer.
- Understøttelse af Politiet i situationer, der befinder sig i gråzonen for en regulær politiopgave.
- Dataindsamling og effektivisering af det operationelle beredskab i byen.

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i 2020 fortsat brugt Natteværternes observationer og indsigter fra nattelivet som omdrejning for en intensiveret strategisk koordination blandt nattelivets aktører ift. udviklingen af langsigtede løsninger på nattelivets udfordringer samt i effektiviseringen af det operationelle beredskab i byen. I løbet af 2020 har Natteværternes indsats, både om natten og i ugentlig opsamling, bidraget til at intensivere den koordinerende indsats i regi af Sikker By.

2.3. Erfaringer fra corona-guiderne i nedlukningsperioderne

I forbindelse med nedlukningen af byens kultur- og fritidstilbud har medarbejdere fra svømmehalsdriften fungeret som Corona-guider i byrummet. Corona-guiderne har været på vagt alle dage på nær helligdagene, hvor de i tidsrummet kl.12.00 – 18.00, med fire hold af to mand, har runderet i brokvarterene (Vesterbro, Nørrebro, Østerbro og Amager) samt et by-dækkende cykelhold, der har tilset de bemandede legepladser kl.16:00 – 20:00.

Corona-guidernes fokusområde under nedlukningen i 2020 har været:

- At tilse samtlige bemandede legepladser på Vesterbro, Nørrebro, Valby, Amager og Østerbro
- Gennem dialog at sikre, at borgere kan overholde og overholder myndighedernes retningslinjer. Dette både gennem dialog med handlende om at holde afstand på gaden og i butikkerne, med de erhvervsdrivende om tydelige afstandsafmærkning og overholdelse af max. antal gæster i deres forretninger samt dialog med unge og børnefamilier, som opholder sig på de offentlige legepladser på tværs af byen.
- Dialog med unge og afhjælpning af gener fra situationer opstået grundet corona-restriktioner og øget kedsomhed blandt unge. Bl.a. ift. uhensigtsmæssig anvendelse af fyrværkeri, forsamlinger o.lign.

Corona-guidernes daglige referater har indgået som datagrundlag i de koordinerende samarbejds møder på tværs af by og forvaltninger. Corona-guidernes tilstedeværelse i bybilledet er blevet positivt modtaget fra aktører og gæster i byen samt samarbejdspartnere.

2.4. Samarbejde med erhvervsliv om forsøg i nattelivet

Styregruppe for Natteliv har nedsat en arbejdsgruppe på tværs af Kultur- og Fritidsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen, der skal arbejde målrettet med at finde løsninger inden for de primære områder, ud over støj, der skaber gener for beboerne i forbindelse med nattelivet, herunder affald, urin og trafik.

Partnerskabet indbefatter opsætning af tre permanente større pizzakurve, ét pariserstativ samt aftale om udlån af tre arrangementsstativer til barejere i en testperiode i uge 41-51 i 2019. Barerne opsætter kommunens arrangements-skraldespande i nattetimerne for at øge kapaciteten i gaden. Natteværterne kan konstatere, at de nyligt opsatte stationære pizzakurve har en positiv aflastende effekt i nattelivet. Natteværterne erfarer, at tømningen af arrangementsstativerne som udgangspunkt sker af dørmændene selv, samt at de fyldte affaldssække bliver smidt i barernes egne affaldscontainer og i Teknik- og Miljøforvaltningens container på Gammeltorv. Det har ikke været muligt at genoptage og evaluere forsøget i 2020 grundet et nedlukket natteliv. Den endelige evaluering af forsøget forventes afklaret, når nattelivet igen er normalt.

Derudover har arbejdsgruppen arbejdet med midlertidige pissoirs i området omkring Vestergade, Gammel Torv og Bispetorvet.

2.5. MONICA – Det europæiske lydprojekt

Der er store ligheder mellem de europæiske storbyers nattelivsgener. Det er derfor vigtigt, at København engagerer sig i internationale projekter og modtager viden om de løsninger, som udvikles og har succes i andre europæiske storbyer.

MONICA er et EU-projekt, som undersøger og afprøver, hvordan man med teknologiske løsninger kan afskærme lyd fra koncerter og store begivenheder i byen. Samtidig skal teknologien udnyttes til at højne sikkerheden blandt publikum. De forskellige løsninger blev demonstreret ved store events i seks europæiske storbyer i løbet 2018 og 2019: København (i Tivoli), Torino, Lyon, Leeds, Hamborg og Bonn.

I projektet har Københavns Kommune, i samarbejde med bl.a. Tivoli og DTU, udviklet løsninger til at håndtere støjgener og publikumsadfærd. MONICA-projektet blev afsluttet i april 2020. Af væsentlige resultater af projektsamarbejdet kan fremhæves:

MONICA-projektet har udviklet både hardware og software, der kan måle og visualisere lydtryk på en indsigtsgivende facon. Teknologien blev afprøvet med succes i forbindelse med en gadefest i Istedgade den 8. september 2019. Datagrundlaget og visualiseringen kan bruges til regulering og udvikling af smartere løsninger til støjreduktion og flytning af menneskemængder, jf. restaurations- og nattelivsplanens mål om at nedbringe generne fra "festen i gaden".

I samme ombæring har Megafon udført en spørgeskemaundersøgelse, der har spurgt beboere ind til deres oplevelse af arrangementet. Undersøgelsen fandt bl.a., at der var en meget lille modstand fra beboernes side i forhold til, at kommunen opsætter udstyr, der kan registrere støjniveau.

DTU har i samarbejde med Tivoli udarbejdet en teknologi, der kan reducere lydtrykket ved koncerter i det lave frekvensområde, den såkaldte 'Adaptive Sound Field Control'. Teknologien er afprøvet med succes men kræver videreudvikling for at kunne tilpasses en specifik lokation som Tivoli.

Alle resultater og udviklede produkter fra MONICA-projektet kan findes via dette link:

<https://www.monica-project.eu/portfolio-items/>

3. Styrket bevillingspraksis

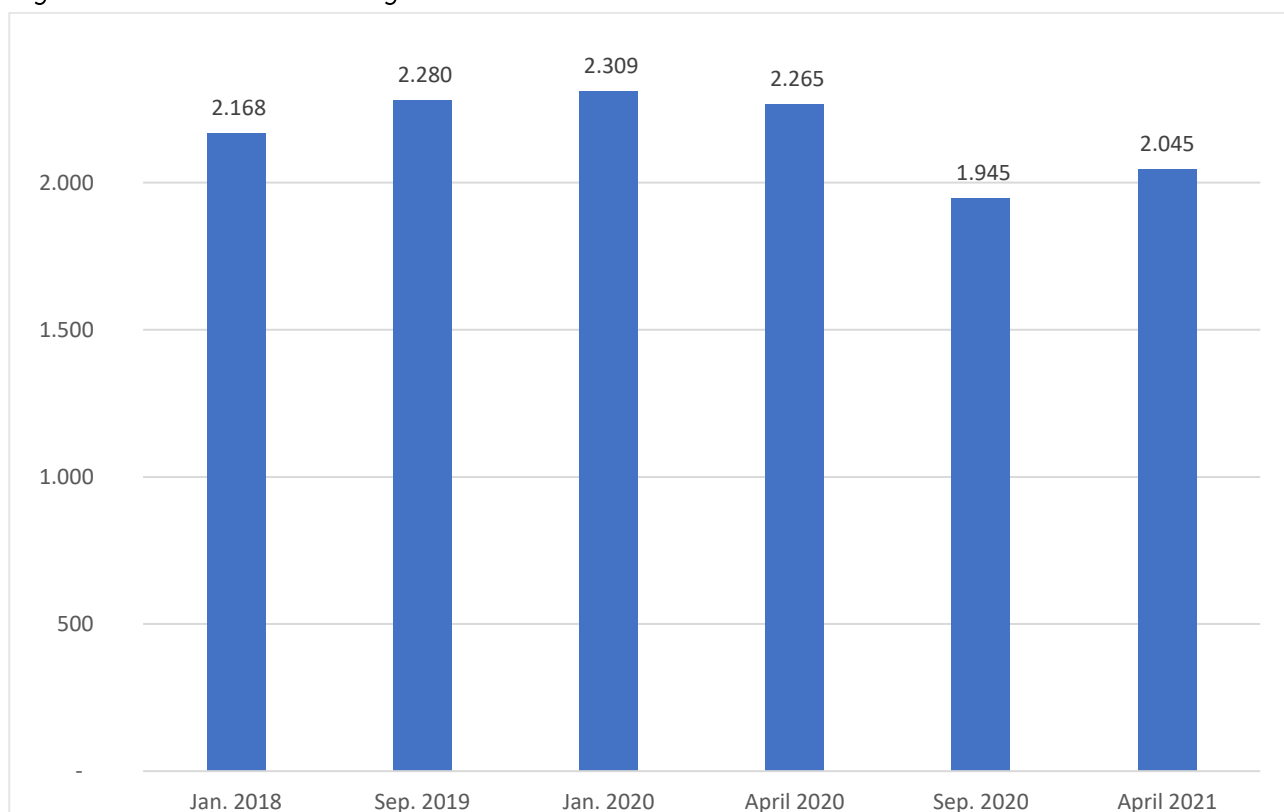
3.1. Statistisk publikation til Bevillingsnævnet

I forbindelse med Restaurations- og Nattelivsplan 2017 har Kultur- og Fritidsforvaltningen arbejdet med at styrke det løbende informations- og dokumentationsgrundlag for Bevillingsnævnets arbejde.

Et vigtigt element heri er at skabe løbende overblik over de alkoholbevillinger og nattilladelser, der gives til beværtninger i Københavns Kommune. På den baggrund har forvaltningen i henholdsvis april 2020, september 2020 og april 2021 udarbejdet en halvårlig statistik over alkoholbevillinger og nattilladelser i København. Formålet med de statistiske publikationer er at beskrive antallet af alkoholbevillinger og nattilladelser over tid med et særligt fokus på de områder, som er omfattet af en restriktiv praksis for nattilladelser, dvs. Middelalderbyen og dele af Indre Nørrebro.

Af figuren nedenfor fremgår udviklingen af det samlede antal alkoholbevillinger i København fra januar 2018 til april 2021.

Figur 1: Antal alkoholbevillinger i København 2018-2021

Kilde: Bevillingsnævnets database 2021.

Af den seneste statistikpublikation fra april 2021 fremgår det bl.a., at:

- Antallet af serveringssteder med alkoholbevilling i København er steget fra 1.945 i september 2020 til 2.045 i april 2021. Det svarer til en procentvis stigning på 5 pct. En væsentlig årsag til denne stigning er, at flere større kæder har udvidet deres sortiment til også at inkludere alkoholservering i dagtimerne.
- Ud af de i alt 2.045 serveringsteder med alkoholbevilling i København havde 1.039 af serveringsstederne en nattilladelse i april 2021. Det svarer til, at 51 pct. af alle serveringssteder har en nattilladelse. Til sammenligningen havde 52 pct. af det samlede antal serveringssteder (1.945 stk.) en nattilladelse (1.011 stk.) i september 2020.
- I områderne med restriktiv praksis i Indre by er antallet af nattilladelser nogenlunde stabilt sammenlignet med september 2020. Imidlertid er antallet af serveringsteder med nattilladelse til 03.00 steget fra 20 i september 2020 til 25 i april 2021. Antallet af serveringsteder med nattilladelser til kl. 02.00 og 05.00 er faldet med hhv. fem og to serveringsteder.

3.2. Bevillingsnævnet på digital dagsorden (First Agenda)

Bevillingsnævnet er siden juni 2019 blevet betjent på samme måde som Borgerrepræsentationen og de politiske udvalg i Københavns Kommune. Medlemmer af Bevillingsnævnet modtager således dagsordner og andet mødemateriale gennem platformen First Agenda.

Det betyder, at medlemmerne i Bevillingsnævnet kan tilgå sagerne via internettet og dermed anvende en tablet eller en PC på møderne. Bevillingsnævnet oplever en forbedret service, samtidig med at der spares ressourcer på print og papir.

I 2020 har Bevillingsnævnets sekretariat været hjemsendt pga. COVID-19. Under hjemsendelsen har sekretariatet kunnet varetage både den konkrete sagsbehandling og sekretariatsbetjeningen af Bevillingsnævnet via de fuldt ud digitale understøttede fagsystemer, eDoc og FirstAgenda/Prepare.

3.3 Optimering af sagsgange

Som led i arbejdet med at styrke den gældende bevillingspraksis har Bevillingsnævnets sekretariat løbende arbejdet på at nedbringe sagsbehandlingstiden, samtidig med man har forsøgt at opretholde kvaliteten i sagsbehandlingen.

Optimeringen af sagsgange har navnlig været i fokus i de dele af sagsbehandlingen, som er knyttet til den digitale betjening af nævnet. Herudover har sekretariatet arbejdet løbende med udvikling af standardmateriale og -procedure til anvendelse i sagsbehandlingen, som både har haft til formål at effektivisere arbejdet samt sikre ensartet kvalitet og styrket vidensdeling.

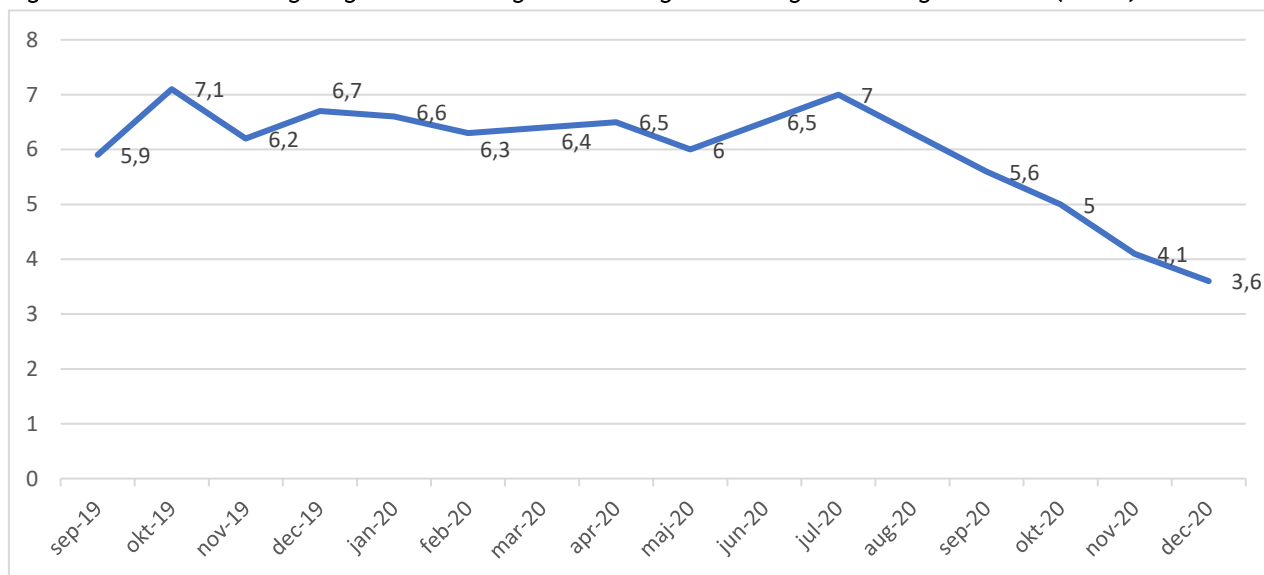
Arbejdet med optimeringen af sagsgange har bidraget til, at sagsbehandlingstiden er blevet markant kortere i 2020 sammenlignet med de forrige år, jf. afsnit 3.4.

3.4. Nedsat sagsbehandlingstid i Bevillingsnævnet

Alle ansøgninger om alkoholbevilling og nattilladelse afgøres efter forelæggelse for Bevillingsnævnet. Dog kan Bevillingsnævnet træffe administrative afgørelser i en række mere ukomplicerede sager. I 2020 fik Bevillingsnævnet i alt forelagt 547 sager. Fra 2017-2020 har nævnet i gennemsnit fået forelagt ca. 550 sager årligt.

Ser man bort fra de administrative sager, så har den gennemsnitlige sagsbehandlingstid, på sager forelagt Bevillingsnævnet, ligget på ca. 6 måneder i 2019 og i starten af 2020. Imidlertid har sagsbehandlingstiden været stødt faldende det sidste halvår af 2020. Som det fremgår af figur 2, er sagsbehandlingstiden faldet fra 6,6 måneder i januar 2020 til næsten det halve i december 2020 (3,6 måneder).

Figur 2: Gennemsnitlig sagsbehandlingstid for sager forelagt Bevillingsnævnet (mdr.)

Kilde: Bevillingsnævnets database 2021.

Det skal bemærkes, at denne opgørelse kun dækker over kommunens sagsbehandlingstid. Dertil kommer politiets sagsbehandlingstid, som typisk forøger den samlede sagsbehandlingstid med et par måneder.

Udover arbejdet med optimering af sagsgange, som præsenteret i afsnit 3.3, skyldes den dalende sagsbehandlingstid, at Bevillingsnævnet de seneste år har arbejdet på at nedbringe en sagspukkel, som – da den var højst – udgjorde 450 sager. Aktuelt er der ingen sagspukkel, da antallet af åbne sager er nedbragt til under 100. Sagsbehandlingen går derfor i gang kort efter ansøgningen modtages.

4. Støjvagtens indsats i 2020

Støjvagten har i 2020 så vidt mulig videreført tilsynsarbejdet med bl.a. restaurationer og spillesteder for at forebygge og sikre regulering af akutte gener i forbindelse med støj i nattelivet.

Indsatsen i 2020 har imidlertid været præget af den igangværende corona-pandemi, som har medført en række restriktioner rettet mod bl.a. restaurationsbranchen, i form af en helt eller delvis nedlukning. Spiserestauranter og grillbarer mv. har haft (og har i skrivende stund stadig) mulighed for at tilbyde Take Away i et vist omfang. Det egentlige natteliv er - efter en periode hen over sommeren, hvor man forsøgte med en delvis genåbning - nu igen lukket helt ned for gæster. I forbindelse med genåbningen i maj måned 2020 blev der åbnet op for, at restaurationer kunne holde åbent til kl. 24. En mulighed, der primært blev benyttet af restauranter, caféer og barer, mens diskoteker og natklubber med 5-bevilling valgte at forblive lukket. Dette eftersom en stor del af gæsterne alligevel først indfinder sig sidst på aftenen på denne type serveringssteder.

Grundet at smittetrykket på daværende tidspunkt endnu ikke var kommet under kontrol, blev lukketidspunktet for restaurationer i september måned justeret tilbage til kl. 22. Hertil blev der indført forbud mod salg af alkohol i detailhandlen efter kl. 22.00.

I december måned 2020 blev der igen indført en total nedlukning af restaurationsbranchen, dog med fortsat mulighed for at sælge Take Away.

Støjvagten justerede derfor den planlagte arbejdstid hen over sommermånederne i overensstemmelse med restaurationsernes åbningstider, så en vagt typisk sluttede ca. en time efter restaurationsernes lukketid. Under normale forhold har støjvagten ført tilsyn torsdage i sommerperioden fra kl.19.00-01.00 og fredage og lørdage fra kl.21.00-03.00 hele året. I disse perioder er der mulighed for, at borgerne kan ringe til støjvagterne med akutte støjproblemer.

Siden den totale nedlukning blev genindført i december, har støjvagten været stillet helt i bero i aften- og natteperioden, og enheden for Støj har heller ikke ført tilsyn indendørs i dagtimerne.

Samlet set har restriktionerne medført færre opkald til støjvagten end tidligere år, selvom forvaltningen i perioder modtog et betydeligt antal henvendelser under den første genåbning. Som en håndsregning til branchen blev det i Teknik- og Miljøudvalget besluttet, at restaurationer med udendørsservering kunne få lov til at inddrage et stykke af vejbanen, som normalt var forbeholdt parkering, til udendørsservering i en tidsbegrænset periode. En del af henvendelserne til støjvagten relaterede sig således til denne mulighed for udvidet udendørsservering.

Antallet af skriftlige henvendelser med klager over restaurations- og nattelivet har naturligt nok ligeledes været nedadgående. Siden nedlukningen i december har forvaltningen desuden været forhindret i at udføre tilsyn og følge op på henvendelserne. Der må derfor imødeses et

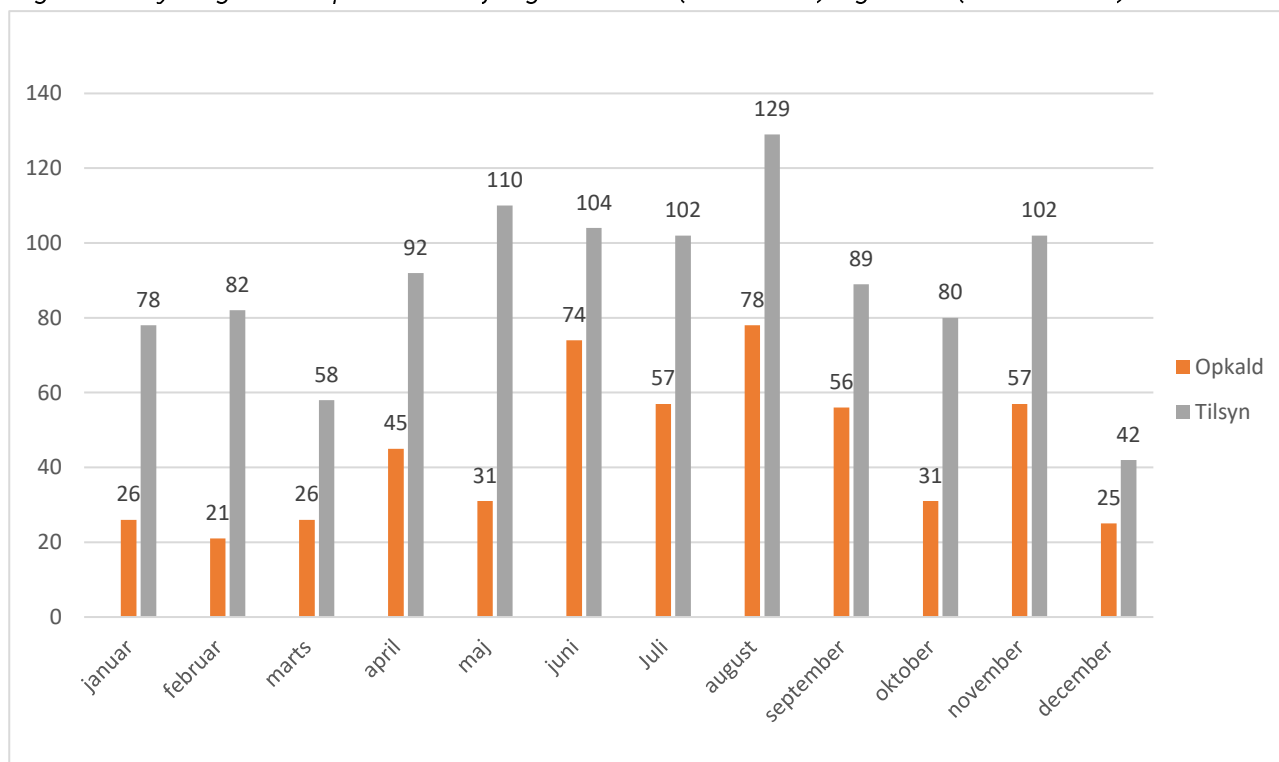
vist efterslæb i sagsbehandlingen, når branchen og resten af samfundet igen gradvist åbner op.

Flere borgere i Indre By har uopfordret skrevet til forvaltningen og tilkendegivet, at de har sat stor pris på det lave aktivitetsniveau i nattelivet i Indre By under corona-nedlukningen, herunder færre gener forbundet til støj, lugt og affald i gaderne.

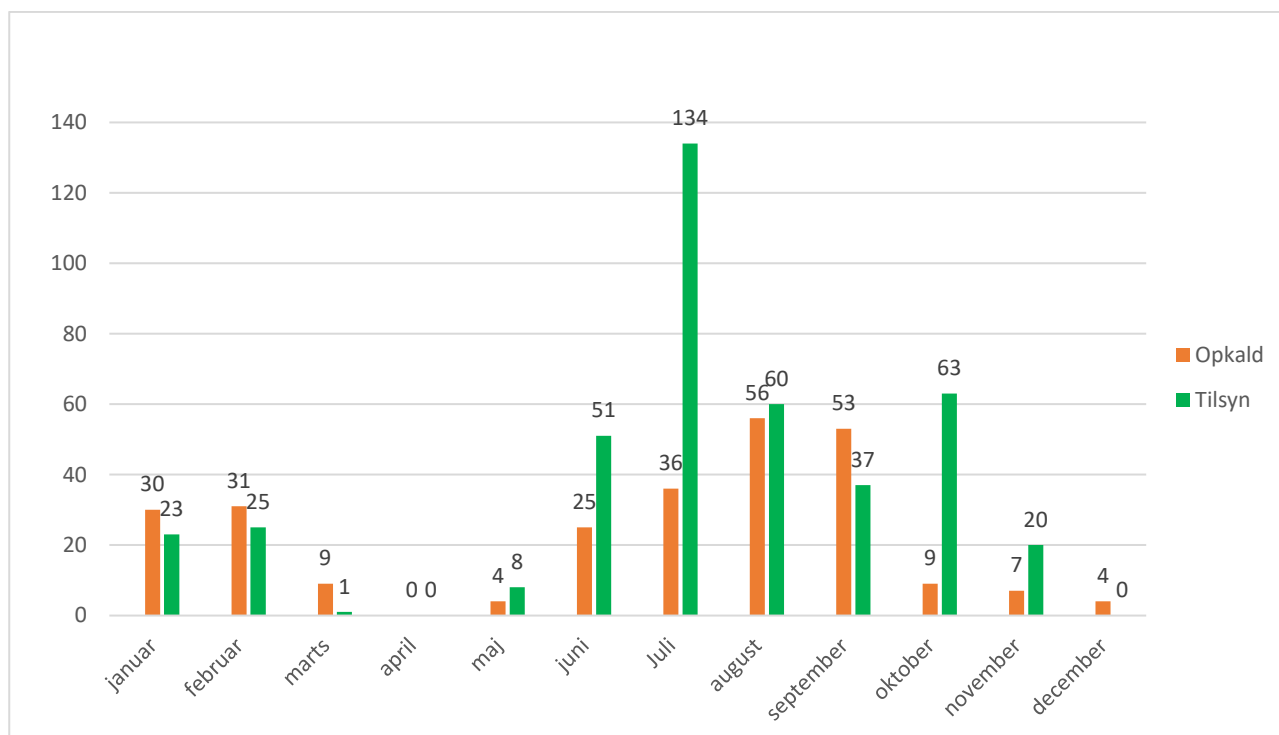
I parentes kan det nævnes, at Enheden for Støj har modtaget et øget antal klager over støj fra bygge- og anlægsaktiviteter i dagtimerne, idet flere mennesker har arbejdet hjemmefra og dermed har været generet af byggestøj i løbet af arbejdsdagen.

I nedenstående figurer vises fordelingen af klager indtelefoneret til støjvagten i nattetimerne (fordelt på måneder). Til sammenligning vises også en statistik fra forrige år (2019) til at illustration corona-pandemiens indflydelse på antallet og fordelingen af klager i nattetimerne.

Figur 3: Tilsyn og antal opkald til støjvagten i 2019 (øverst 3.a) og 2020 (nederst 3.b)

Kilde: Center for Miljøbeskyttelse. Modtagne opkald under støjvagtens weekendvagter. 1. januar – 31. december 2020

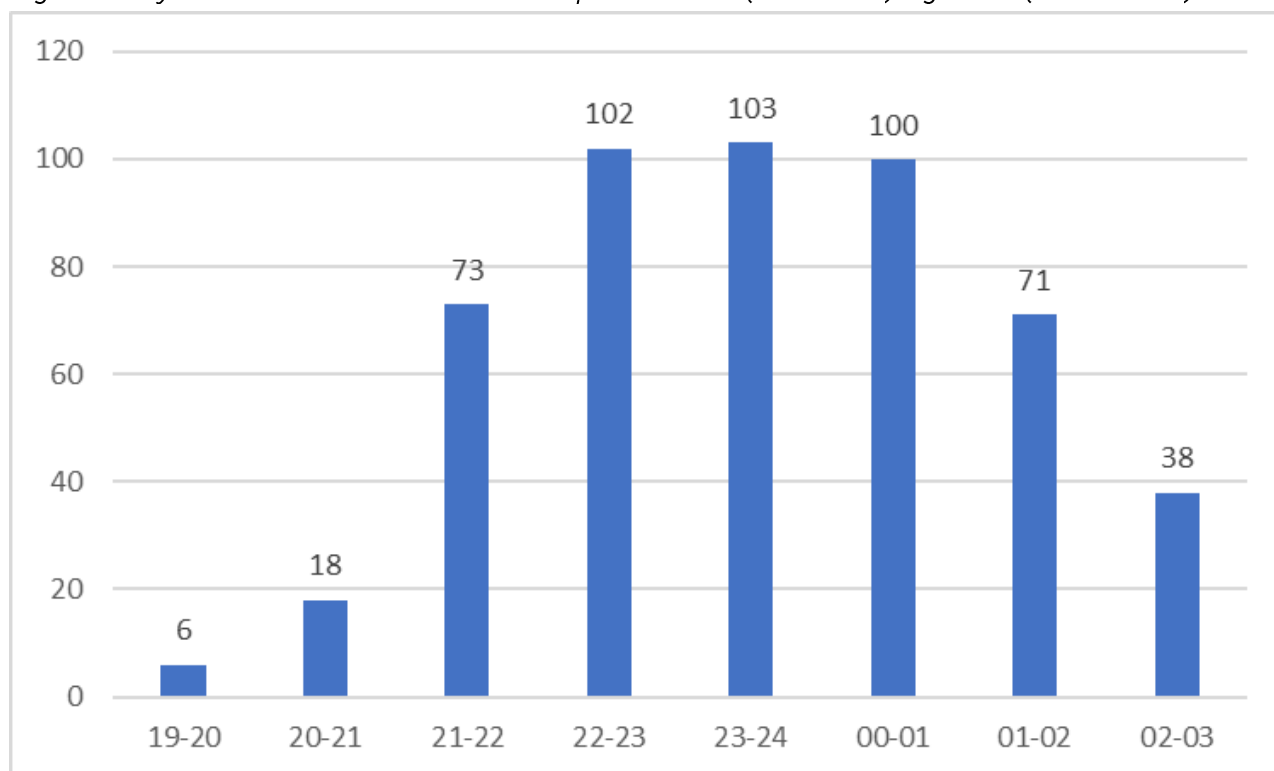
Kilde: Område for Miljø og Byliv. Modtagne opkald under støjvagtens weekendvagter. 1. januar – 31. december 2020

De mange tilsyn i juli måned kan primært tilskrives tilsyn på vegne af Område for Byliv med de ekstraordinære udendørsserveringer, som skulle lukke ned kl. 22. Det var besværligt at håndtere, både for branchen og for miljøtilsynet, at en del af udendørsserveringsarealet skulle lukke ned kl. 22, mens den normale del først skulle lukke ned kl. 24.

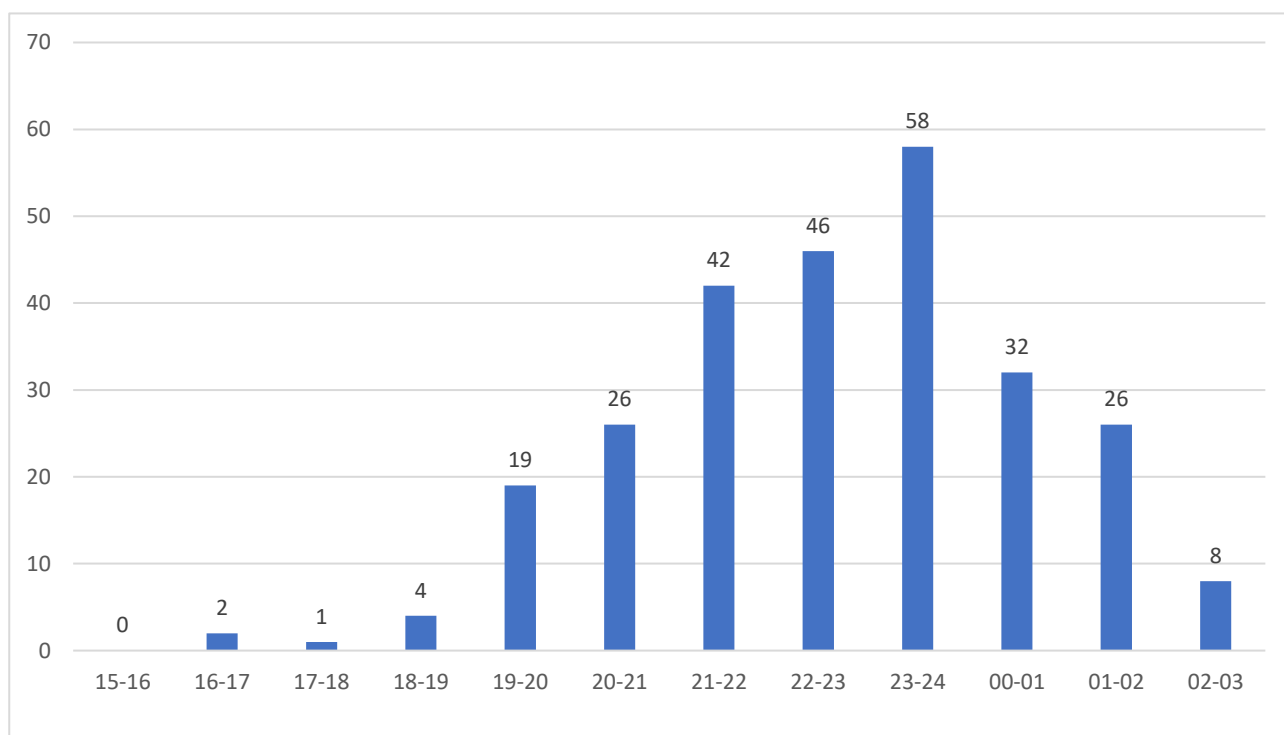
Udover tilsyn på baggrund af opkald fra borgere til vagttelefonen, har støjvagterne også ført planlagte nattilsyn for at tjekke op på driften af igangværende sager (den grønne søjle i figur 3b). Det kan være klager som er indgivet skriftligt, eller klager indtelefoneret til støjvagten ved en tidligere lejlighed, og som der skal følges op på. Der er løbende fulgt op på tidligere sager og ført kampagner i særligt udfordrende områder.

Dertil er der ført tilsyn med bl.a. koncepter i forbindelse med bevillingsager, hvor støjvagten nu udtaler sig til Bevillingsnævnet ved alle ansøgninger om nattilladelse og alkoholbevillinger. Derved kommer støjvagtens erfaringer og konkrete tilsyn på restauranterne med i indstillinger til Bevillingsnævnet. Endelig har støjvagten hjulpet Bevillingsnævnets sekretariat og Politiet med at være deres øjne og ører i nattelivet, herunder holdt øje med, om der f.eks. holdes for længe åbent på restauranter samt ført tilsyn med restauranter med henblik på at kontrollere, om restaurationskonceptet svarer til det koncept, som der er meddelt alkoholbevilling og/eller nattilladelse til. I nedenstående figur vises fordelingen af klager indtelefoneret til støjvagten i nattetimerne fordelt efter tidsrum.

Figur 4: Tilsyn fordelt etter anmeldelsestidspunkt i 2019 (øverst 4.a) og 2020 (nederst 4.b)

Figur 4.a: Antal nattelivsopekald fordelt på tidspunkter 2019.

Figur 4.b: Antal nattelivsopekald fordelt på tidspunkter, samlet for perioden 1. januar- 31. desember 2020.

Som det fremgår ovenfor, har støjvagten modtaget 511 opkald i 2019, hvorimod vagten kun har modtaget 264 opkald i 2020, altså godt det halve. Tidspunktet for de angivne opkald udgør det tidspunkt, hvor opkaldet er registreret på rådhuset, der som bekendt er døgnbemandet.

2020 har på alle måder været et usædvanligt år, og det er svært at konkludere noget entydigt på denne baggrund. støjvagten har modtaget væsentligt færre klager i 2020 i forhold til tidligere år, men faldet tilskrives imidlertid corona-pandemien og nedlukningen af restaurationsbranchen, ikke støjvagtens indsats.

Det er Teknik- og Miljøforvaltningens vurdering, at antallet af henvendelser vil stige igen i takt med den gradvise genåbning af samfundet. Det diskuteres om antallet af klager ligefrem vil eksplodere, fordi folk ikke har haft mulighed for at gå ud i en længere periode, og mange mennesker derfor er sultne efter at gå i byen. Tilsvarende forventes hele, at virksomheder inden for oplevelsesøkonomien vil forsøge at indhente noget af den tabte indtjening.

4.1. Udendørsserveringer

Restaurations- og nattelivet har i 2020 været præget af de restriktioner og begrænsninger, der som følge af corona-situationen er blevet iværksat fra regeringens side. I foråret 2020 vedtog Teknik- og Miljøudvalget en særordning, der betød at byens restaurationer kunne søge om tilladelse til at få udvidet deres eksisterende udeserveringsareal. Særordningen indebar blandt andet muligheden for at udvide udeserveringen på parkeringspladser/kørebanen ud for restaurations egen facade. Forvaltningen har, især på de tilladelser, der er givet på parkeringspladser/kørebanen, samarbejdet tæt med Københavns Politi. For alle ekstra udendørsserveringsarealer gjaldt det, at de - i modsætning til de almindelige udeserveringstilladelser - skulle lukkes ned kl. 22.00 og ikke måtte benyttes på mandage af hensyn til beboerne. Forvaltningens tilsynsmedarbejdere har ført øget kontrol med alle de restaurationer, der har haft tilladelse til at etablere et ekstra udendørs serveringsareal.

Særordningen løb i første omgang indtil den 1. oktober 2020 men blev herefter forlænget til og med årets udgang. Ordningen var en håndsrækning til restaurationsbranchen, der pga. de nye afstandskrav fik begrænset deres muligheder for at have gæster indendørs. Med de ekstra udeserveringsarealer fik restauranterne mulighed for at have gæster nok til at de fortsat kunne drive forretning, samtidig med at de kunne overholde covid-19-afstandskravene både inde og ude.

De ekstra arealer til udendørsserveringer medførte et øget antal henvendelser til støjvagten. Tilsynet med udendørsserveringerne var dog vanskeliggjort af, at støjvagten ikke altid havde mulighed for at se præcis, hvad der var givet tilladelse til. På visse strækninger var beboelsesområderne særligt påvirkede af den øgede aktivitet i gaden.

Det er Område for Miljø og Bylivs opfattelse, at politiet har været mere til stede i gadebilledet omkring restaurations lukketid, hvilket har været medvirkende til at sikre, at udendørsserveringerne er blevet lukket ned til tiden.

4.2. Reducering af støjgener samt øget tryghed ved udendørsarealer

Som følge af corona-nedlukningerne har mange borgere, der bor nær byens havnebade og større parker, henvendt sig til kommunen i løbet af foråret og sommeren i 2020 med klager over gener fra udendørs fester.

Teknik- og Miljøforvaltningen har på den baggrund været i dialog med lokaludvalg, politi, Sikker By, naboer og diverse lokale foreninger og netværk for at få overblik over, hvad der skaber gener for borgerne. Ud fra de indsamlede erfaringer, og gennem samarbejde med politiet og Sikker By, har forvaltningen forslået at ordensbestemmelser lokaliteter bliver skærpet med henblik på at reducere gener for naboer omkring de mest belastede offentlige parker, havnearealer og andre særligt belastede områder. Dette arbejde fortsætter i 2021.

Støj til ulempe er et forhold under ordensbekendtgørelsen, som kommunen ikke har hjemmel til at håndhæve. Gennem sommeren har Københavns Politi derfor gennemført en øget indsats mod piratfester og musik til ulempe, som har været kombineret med tryghedsskabende dialog-indsatser over for borgerne. Fra slutningen af juli måned har politiet skærpet sin praksis over for støjgener ved, at der i højere grad er blevet uddelt bøder. I tillæg til politiets arbejde har kommunens dialogorienterede værtsteam (bl.a. Københavnerteamet, natteværterne og havneværterne) bidraget til løsninger lokalt.

4.3. Forskrift for udendørs musikarrangementer

Grundet COVID-19 har der i 2020 kun været givet et begrænset antal tilladelser efter Musikforskriften, idet større arrangementer som fx Distortion og Copenhagen Marathon blev aflyst.

5. En ren by

5.1. Renovering af toiletter

I Budget 2018 blev der bevilget 2,5 mio. kr. i anlæg til renovering af ubemandede toiletter i København. I januar 2018 blev der udarbejdet en rækkefølgeplan for renovering af 45 udpegede toiletter. Målet var, at de udpegede toiletter skulle være renoveret i løbet af 2018.

Projektet blev pr. 1. oktober 2018 sat i bero pga. anlægsstop. Der blev anvendt 1 mio. kr. af de bevilgede midler til renovering af 15 ud af de 45 toiletter, primært på Amager og i

yderområderne af Østerbro og Bispebjerg. Efter der blev givet nye anlægsmåltal til indsatsen, er renoveringen af de resterende toiletter afsluttet i 2020.

5.2. Løbende vedligehold og reparationer af toiletter

I Budget 2018 blev der afsat 1,3 mio. kr. i service i 2018 og 1,5 mio. kr. i 2019 og frem. Midlerne er dermed varige til løbende vedligehold og reparationer af offentlige toiletter. Målet er, at perioden, hvor de 130 ubemandede toiletter må holdes lukket på grund af driftsproblemer, er reduceret.

Vedligeholdelsesindsatsen er fra januar 2018 øget, svarende til de midler, der er bevilget.

Der er ikke foretaget specifikke målinger af lukketid i forhold til nattelivspakken. Derimod er der foretaget årlige kvalitetsmålinger af toiletter uden opsyn. Her fremgår det, at tilgængeligheden er øget med 4 pct. i perioden fra 2017 til 2018. I 2019 steg tilgængeligheden med yderligere 2 pct. Grundet corona-situationen, der har resulteret i en delvis nedlukning af toiletter, kan der ikke siges noget sammenligneligt om tilgængeligheden i 2020.

5.3. Renhold og spuling

I Budget 2018 blev der bevilliget 1,3 mio. kr. i service til renhold og spuling af fortove, gader og pladser i 2018-2021.

Det fremgår af budgetnotat TM29, at: "Bevillingen omfatter spuling af fortove, gader og pladser fra torsdag til søndag med fokus på Indre By. Derudover registrering af affald fra nattelivet samt opstilling af midlertidige/flytbare toiletter eller urinaler på relevante steder, hvor behovet er stort". Målet med denne indsats er at nedbringe lugtgener fra nattelivets urin og affald.

Spuling har været en løbende indsats igennem 2018, 2019 og 2020. Enheden oplever, at der kommer markant færre klager over urin og affald i gaderne efter, at spuling er igangsat.

Der arbejdes med optimering af ruteplanlægning, ligesom det registreres via GPS, hvor i byen der bliver fejlet, spulet og tømt affaldskurve. Disse ruter tilpasses løbende over året alt efter bl.a. vejr og ændret borgeradfærd, f.eks. i forbindelse med corona.

5.4. Forsøg med mobile toiletter

I Budget 2018 blev der bevilliget 1,3 mio. kr. i service til renhold og spuling af fortove, gader og pladser i 2018-2021. På den baggrund har der stået fire mobile toiletter på Gammel Torv hen over seks weekender fra torsdag til søndag i sommeren 2019 og 2020. De fire toiletter er blevet stillet op om torsdagen og er blevet udskiftet hver dag indtil søndag. Driften beretter om en positiv effekt af tiltaget. I den periode toiletterne har været opsat, har der været mindre urin og lugt i området omkring Gammel Torv.

5.5. Hyppigere tømning og udskiftning af affaldskurve

Med Budget 2018 blev der bevilliget 2,0 mio. kr. i anlæg i 2018 til udskiftning af affaldskurve og 3,1 mio. kr. i drift i 2018 og 4,1 mio. kr. i drift i 2019 og frem til hyppigere tømning af affaldskurve.

Det fremgår af Teknik- og Miljøforvaltningens udmøntningsnotat pkt. 39e at: "*der gennemføres en øget service i form af yderligere to til tre tømninger af de mest belastede affaldskurve i København, samt udskiftning af nedslidte affaldskurve og opsætning af 60 stk. 600 liters affaldscontainere.*" Målet er at mindske skrald i gaderne og lugtgener fra overfyldte og beskidte affaldskurve.

Udskiftning af affaldskurve blev sat i bero ved et notat 3. maj 2018 på grund af anlægsloftet. I 2020 blev anlægsloftet hævet og opsætningen af de 120 nattelivskurve blev fuldført. Da de sidste kurve først er blevet sat op lige før årsskiftet samt nedlukningen af nattelivet har det endnu ikke været muligt at vurdere effekten.

Der er ligeledes fundet placering til 6 ud af 10 660-liters containere. De resterende placeringerne findes i løbet af foråret 2021.

Det har ikke været muligt at vurdere effekterne af ekstra tømninger for 2020, da Corona har påvirket brugen og driften af byen.

Afvaskning af kurve er igangsat igen i 2020 men grundet opsætningen i PUMA, flere kurve og utilstrækkeligt materiel har dette ikke kunnet fungere optimalt, og indsatsen bliver derfor evalueret og tilpasset igen i 2021.

5.6. Nye tiltag mod affald i nattelivet

Teknik- og Miljøforvaltningen og Center for Driftsudvikling arbejder kontinuerligt med projekter, der sikrer kapacitetsudvidelse af affaldsløsninger samt projekter som ændrer affaldsadfærden, også i nattelivet. Nedenfor er listet de tiltag, som Center for Driftsudvikling arbejder på i 2019, 2020 og 2021.

5.6.1. Partnerskab med restauratører i Vestergade

Partnerskabet indbefatter opsætning af tre permanente større pizzakurve, ét pariserstativ samt aftale om udlån af tre arrangementsstativer til barejere i en testperiode – i ugerne 41-51 i 2019. Barerne opsætter kommunens arrangements-skraldespande i nattetimerne for at øge kapaciteten i gaden.

Natteværterne kan konstatere, at de nyligt opsatte stationære pizzakurve aflaster meget i bylivet om natten. Natteværterne erfarer, at tømningen af arrangementsstativerne som udgangspunkt sker af dørmændene selv, samt at de fyldte affaldssække bliver smidt i både

barernes egne affaldscontainer og Teknik- og Miljøforvaltningens container på Gammeltorv. Forsøget har ikke været muligt at genoptage og evaluere i 2020 grundet et nedlukket natteliv. Den endelige evaluering af forsøget forventes afklaret, når nattelivet igen er normalt.

5.6.2 Nyt kapacitetsudvidende byudstyr

Arkaden - skraldespanden, der får de unge til at samle affald op fra gaden

Udvikling af en interaktiv skraldespand, der er testet i samarbejde med Århus kommune. Effektmålingen i Århus viste, at Arkaden gav 58,5 pct. mindre henkastet affald på gaden. Udvikling af løsningen er sat på hold indtil nattelivet igen er normalt.

Beholder udelukkende til pizzabakker

Teknik- og Miljøforvaltningen har modtaget første prototype af en supplerende beholder, som udelukkende er til pizzabakker. Forventningen er, at de eksisterende skraldespande dermed ikke fyldes op af pizzabakker, der kan ligge på tværs i spanden. Dermed vil affaldskurvene kunne indeholde mere affald fremover, og mængden af henkastet affald i gaden vil derfor reduceres. Pizzabakkeholderen har ikke kunne testes i 2020 grundet et nedlukket natteliv. Den forventes testet i 2021.

Ekstra kapacitet påmonteres eksisterende byudstyr

Udvikling af prototype for en supplerende kapacitetsudvidende affaldsløsning, som kan monteres ved aftenrenholdelse og tages ned igen i morgentimerne og dermed mindske mængden af henkastet affald. Løsningen har ikke kunne testes i 2020, grundet et nedlukket natteliv. Den forventes testet, når nattelivet åbner igen.

Askebægre

Der er i 2020 opsat askebægre på 100 udvalgte affaldskurve. Desuden udvikles en løsning til posestativerne i Middelalderbyen, så disse stativer kan få monteret askebægre i 2021. Det forventes ligeledes, at der monteres askebægre på maskinelt tømte kurve i 2021.

6. Ansvarlig udskænkning og forbedret alkoholkultur

Dette indsatsområde i Restaurations- og Nattelivsplan 2017 ligger ved Sundheds- og Omsorgsforvaltningen. Forvaltningen har afleveret følgende:

Af restaurations- og nattelivsplanen fremgår det, at Københavns Kommune og nattelivets aktører i fællesskab vil arbejde for et trygt og inkluderende natteliv. Dette indsatsområde

inkluderer temaet "Ansvarlig udskænkning". Københavns Kommune og nattelivets aktører arbejder i fællesskab for:

1. Alkoholbevillinger og lejlighedstilladelser administreres med et alkoholforebyggende sigte, sådan at både ønsket om et godt erhvervmiljø og forventninger om et trygt natteliv i lokalområdet tilgodeses. Det vil sige, at udskænkning af alkohol foregår på ansvarlig vis og i tråd med det øvrige forebyggende arbejde på alkohol- og stofområdet, der foregår i kommunen.
2. Bevillingsnævnet skal se med stor alvor på tilfælde af udskænkning af alkohol til mindreårige eller personer, der er til fare for sig selv eller andre.
3. Københavns Kommune vil arbejde for et lokalt ejerskab til rusmiddeldagsordenen på ungdomsuddannelserne.

Indsats 1 og 2 vedrører Bevillingsnævnets administration af alkoholbevillinger og lejlighedstilladelser. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen ser fortsat et stort potentiale i at fremme ansvarlig udskænkning via Bevillingsnævnets arbejde, som beskrevet i indsatserne.

Fremme af ansvarlig udskænkning understøtter det alkoholforebyggende arbejde i Københavns Kommune. Ansvarlig udskænkning forebygger f.eks. udskænkning til stærkt påvirkede personer m.v., hvorved risikofyldt alkoholadfærd og vold ligeledes forebygges.

Alkoholforgiftning og andre alkoholrelaterede ulykker såsom trafikulykker kan have dødelig udgang, samtidig med at et intensivt og langvarigt forbrug kan medføre sygdom, afhængighed og social marginalisering.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen arbejder for en mindre risikofyldt alkoholkultur, bl.a. i regi af Københavns Kommunes partnerskab med ungdomsuddannelserne om bedre sundhed og trivsel blandt unge, men vurderer, at der fortsat er udviklingsmuligheder. Det kan f.eks. være i forhold til samarbejde med restauratører og Bevillingsnævn.

Indsats 3 løftes via Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, bl.a. i samarbejde med Socialforvaltningen.